Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

14 noiembrie 2013 *

„Recurs — Acces la documentele instituțiilor — Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 — Articolul 4 alineatul (2) a treia liniuță — Excepție privind protecția obiectivelor activităților de inspecție, de anchetă și de audit — Informații privind mediul — Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 — Articolul 6 alineatul (1) — Documente aferente unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă — Respingerea cererii de acces — Obligație de efectuare a unei examinări concrete și individuale a cuprinsului documentelor vizate în cererea de acces — Interes public superior”

În cauzele conexate C-514/11 P și C-605/11 P,

având ca obiect două recursuri formulate în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introduse la 25 noiembrie 2011,

Liga para a Protecção da Natureza (LPN), cu sediul în Lisabona (Portugalia), reprezentată de P. Vinagre e Silva și de L. Rossi, advogadas,

Republica Finlanda, reprezentată de J. Heliskoski, de M. Pere și de J. Leppo, în calitate de agenți,

recurente,

susținute de:

Republica Estonia, reprezentată de M. Linntam, în calitate de agent,

intervenientă în recurs,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de P. Costa de Oliveira și de D. Recchia, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

susținută de:

Republica Federală Germania, reprezentată de T. Henze și de A. Wiedmann, în calitate de agenți,

intervenientă în recurs,

Regatul Danemarcei, reprezentat de V. Pasternak Jørgensen și de domnul C. Thorning, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: portugheza.

Regatul Suediei, reprezentat de A. Falk și de C. Meyer-Seitz, în calitate de agenți,

interveniente în primă instanță,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul T. von Danwitz (raportor), președinte de cameră, și domnii A. Rosas, E. Juhász, D. Šváby și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 mai 2013,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 5 septembrie 2013,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursurile formulate, Liga para a Protecção da Natureza (denumită în continuare „LPN") (C-514/11 P) și Republica Finlanda (C-605/11 P) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 9 septembrie 2011, LPN/Comisia (T-29/08, Rep., p. II-6021, denumită în continuare „hotărârea atacată"), întrucât prin această hotărâre Tribunalul a respins acțiunea LPN prin care se urmărea anularea deciziei Comisiei din 22 noiembrie 2007 prin care s-a confirmat respingerea cererii de acces la documentele cuprinse în dosarul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor deschise împotriva Republicii Portugheze (denumită în continuare „decizia în litigiu").

Cadrul juridic

2 Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76) definește principiile, condițiile și limitele dreptului de acces la documentele acestor instituții prevăzut la articolul 255 CE.

3 Articolul 4 din acest regulament, intitulat „Excepții", prevede:

„(1) Instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției:

(a) interesului public, în ceea ce privește:

— siguranța publică;

— apărarea și chestiunile militare;

— relațiile internaționale;

— politica financiară, monetară sau economică a Comunității sau a unui stat membru;

(b) vieții private și integrității individului, în special în conformitate cu legislația comunitară privind protecția datelor personale.

(2) Instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției:

— intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, inclusiv în ceea ce privește proprietatea intelectuală;

— procedurilor judiciare și consultanței juridice;

— obiectivelor activităților de inspecție, de anchetă și de audit,

cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea conținutului documentului în cauză.

(3) Accesul la un document întocmit de o instituție pentru uzul său intern sau primit de o instituție și referitor la o chestiune pentru care instituția nu a luat încă nicio decizie este refuzat în cazul în care divulgarea conținutului acestuia ar aduce gravă atingere procesului decizional al acestei instituții, cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea conținutului documentului în cauză.

Accesul la un document conținând avize destinate uzului intern în cadrul deliberărilor și al consultărilor preliminare în cadrul instituției în cauză este refuzat chiar și după luarea deciziei, în cazul în care divulgarea conținutului acestuia ar aduce gravă atingere procesului decizional al acestei instituții, cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea conținutului documentului în cauză.

[...]

(5) Un stat membru poate solicita unei instituții să nu divulge conținutul unui document emis de acesta fără acordul său prealabil.

(6) În cazul în care doar o parte a documentului cerut se încadrează într-una sau mai multe din excepțiile menționate anterior, celelalte părți ale documentului se divulgă.

(7) Excepțiile prevăzute la alineatele (1), (2) și (3) se aplică doar în perioada în care protecția se justifică prin conținutul documentului. [...]”

4 Considerentul (15) al Regulamentului (CE) nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 6 septembrie 2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului (JO L 264, p. 13, Ediție specială, 15/vol. 17, p. 126) precizează:

„În cazul în care Regulamentul [nr. 1049/2001] prevede excepții, acestea ar trebui să se aplice sub rezerva oricăror dispoziții mai specifice ale prezentului regulament cu privire la cererile de informații privind mediul. Motivele de refuz în ceea ce privește accesul publicului la informații privind mediul trebuie interpretate într-un mod restrictiv, ținând seama de interesul pe care comunicarea informațiilor îl prezintă pentru public și de faptul că informațiile solicitate se referă la emisiile în mediu. [...]”

5 Articolul 3 primul paragraf din Regulamentul nr. 1367/2006, care face parte din titlul II al acestui regulament, intitulat „Accesul la informațiile privind mediul”, prevede:

„Regulamentul [nr. 1049/2001] se aplică oricărei cereri de acces la informațiile privind mediul deținute de instituții sau organisme comunitare, fără discriminare pe bază de cetățenie, naționalitate sau domiciliu și, în cazul unei persoane juridice, fără discriminare în legătură cu locul în care își are sediul social sau în care își desfășoară activitatea.”

6 Articolul 6 din Regulamentul nr. 1367/2006, intitulat „Aplicarea excepțiilor referitoare la cererile de acces la informațiile privind mediul”, prevede la alineatul (1):

„În ceea ce privește articolul 4 alineatul (2) prima și a treia liniuță din Regulamentul [nr. 1049/2001], cu excepția anchetelor, în special a celor privind posibilele încălcări ale dreptului comunitar, se consideră ca există un interes public deosebit pentru comunicare atunci când informațiile solicitate se referă la emisii în mediu. În ceea ce privește celelalte excepții stabilite la articolul 4 din Regulamentul [nr. 1049/2001], motivele refuzului se interpretează în mod restrictiv, ținând seama de interesul public pe care îl prezintă comunicarea, precum și dacă informațiile solicitate se referă la emisii în mediu.”

Istoricul cauzei și actele în litigiu

7 LPN este o organizație neguvernamentală având drept obiect de activitate protecția mediului. În luna aprilie 2003, aceasta a prezentat Comisiei Europene o plângere în care susținea că proiectul de construcție a unui baraj pe râul Sabor din Portugalia încălca Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, p. 7, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 109). În urma acestei plângeri, Comisia a inițiat o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Republicii Portugheze și a contactat autoritățile portugheze pentru a verifica în ce măsură proiectul de baraj era susceptibil să încalce Directiva 79/409/CEE a Consiliului din 2 aprilie 1979 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 103, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 1, p. 7), precum și Directiva 92/43.

8 În luna martie 2007, LPN a solicitat Comisiei accesul la informații privind examinarea plângerii sale și posibilitatea să consulte documentele elaborate de „grupul de lucru al Comisiei”, precum și pe cele schimbate între Comisie și autoritățile portugheze. Printr-o scrisoare din 22 mai 2007, Comisia a respins această cerere în temeiul articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

9 După ce LPN a reiterat cererea printr-o scrisoare din 14 iunie 2007, Comisia, prin decizia în litigiu, a confirmat respingerea cererii de acces la documentele în cauză, considerând că toate documentele solicitate erau vizate de excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001 privind protecția obiectivelor activităților de inspecție, de anchetă și de audit. Cuprinsul acestei decizii este rezumat în decizia atacată astfel:

„20. Comisia a arătat în special că, în cadrul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, trebuia să existe un climat de încredere reciprocă între Comisie și statul membru în cauză, pentru a le permite acestora inițierea unui proces de negociere și de compromis în scopul soluționării amiabile a diferendului, fără să devină necesară introducerea unei acțiuni la Curte. Comisia a subliniat de asemenea că, pe de o parte, procesul de negociere între Comisie și autoritățile portugheze se afla încă în curs de desfășurare și, pe de altă parte, că au avut loc sau urmau să aibă loc în continuare mai multe schimburi de vederi și reuniuni în scopul aprecierii impactului proiectului de baraj. Comisia a dedus din împrejurările menționate anterior că divulgarea documentelor solicitate ar aduce atingere capacității sale de a examina pretinsa încălcare, dat fiind că putea să pericliteze soluționarea amiabilă a diferendului cu autoritățile portugheze înainte ca acest caz să fie deferit Curții. În plus, Comisia a apreciat că un «acces

parțial» în sensul articolului 4 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1049/2001 nu era posibil în ceea ce privește documentele menționate, din moment ce excepția invocată era aplicabilă tuturor acestor documente.

21. Pe de altă parte, în ceea ce privește un eventual «interes public superior» în sensul articolului 4 alineatul (2) ultima teză din Regulamentul nr. 1049/2001, Comisia a apreciat că acesta lipsea. Potrivit Comisiei, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006, conform căruia se consideră că există un interes public deosebit pentru comunicare atunci când informațiile solicitate se referă la emisii în mediu, nu se aplică anchetelor privind posibilele încălcări ale dreptului comunitar, precum cea din speță. Comisia a precizat că nici riscul existenței unei încălcări grave a Directivei [92/43] nu constituia un astfel de interes, din moment ce numai Curtea are competența de a constata că statul membru în cauză nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Tratatului CE. În opinia Comisiei, divulgarea documentelor solicitate nu ar aduce clarificări în această privință până când Curtea nu tranșează în mod definitiv această chestiune."

10 La 18 ianuarie 2008, și anume la data introducerii prezentei acțiuni împotriva deciziei în litigiu, Direcția Generală Mediu a comunicat LPN intenția sa de a propune Comisiei să claseze plângerea din cadrul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor privind proiectul de baraj în cauză.

11 În luna februarie 2008, LPN a reiterat cererea de acces la documentele cuprinse în dosarul procedurii menționate de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

12 Printr-o scrisoare din 3 aprilie 2008, Comisia a informat LPN că, în ședința din 28 februarie 2008, a decis să claseze plângerea privind proiectul de baraj. În ceea ce privește cererea de acces la documente, excepția prevăzută la articolul 4 alineatul (2) a treia liniuță din regulamentul menționat înceta să fie aplicabilă, astfel încât documentele solicitate puteau să îi fie predate din acel moment, cu condiția să nu fi făcut obiectul unei alte excepții în sensul acestui regulament.

13 Ulterior, LPN a putut consulta dosarele Comisiei și a avut acces la conținutul unui număr de documente. În plus, printr-o scrisoare din 24 octombrie 2008 (denumită în continuare „decizia din 24 octombrie 2008"), Comisia a acordat un acces integral sau parțial la conținutul altor documente vizate și a menținut respingerea cererii de acces la anumite documente, invocând excepțiile prevăzute la articolul 4 alineatul (3) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1049/2001 privind protecția procesului decizional și la articolul 4 alineatul (2) a doua liniuță din acest regulament privind protecția procedurilor jurisdicționale.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

14 Prin cererea introductivă depusă la 18 ianuarie 2008, LPN a solicitat Tribunalului anularea deciziei în litigiu. S-au admis cererile de intervenție în susținerea concluziilor LPN formulate de Regatul Danemarcei, de Republica Finlanda și de Regatul Suediei.

15 Comisia a solicitat Tribunalului să constate că acțiunea a rămas fără obiect din moment ce s-a acordat accesul la o parte a documentelor în cauză, iar refuzul de a divulga celelalte documente nu mai era întemeiat pe același motiv.

16 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a constatat, pe de o parte, la punctul 57 din hotărâre că, în măsura în care s-a acordat LPN accesul la documentele în cauză pe parcursul procesului, litigiul a rămas fără obiect și, prin urmare, nu mai era necesară pronunțarea asupra fondului. Pe de altă parte, în ceea ce privește documentele care încă nu au fost divulgate sau care au fost divulgate doar parțial, Tribunalul

a respins acțiunea întrucât cele două motive invocate de LPN și întemeiate pe încălcarea Regulamentului nr. 1367/2006, în special a articolului 6 din acesta, și, respectiv, a articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001 erau nefondate.

17 În cadrul examinării coroborate a acestor motive, Tribunalul, la punctele 110-112 din hotărârea atacată, a pornit de la principiul potrivit căruia, pe de o parte, Comisia este obligată să examineze concret și individual fiecare document solicitat în scopul de a aprecia dacă divulgarea acestuia poate aduce efectiv atingere unui interes protejat și, pe de altă parte, această examinare trebuie să reiasă din motivarea deciziei instituției vizate.

18 Or, la punctul 126 și următoarele din hotărârea atacată, ținând seama de Hotărârea din 1 iulie 2008, Suedia și Turco/Consiliul (C-39/05 P și C-52/05 P, Rep., p. I-4723, punctul 50) și prin analogie cu procedura de control al ajutoarelor de stat (Hotărârea din 29 iunie 2010, Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, Rep., p. I-5885, punctele 54-62), Tribunalul a admis existența unei prezumții generale potrivit căreia divulgarea documentelor din dosarul administrativ aferent unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor aduce în principiu atingere protecției obiectivelor activităților de anchetă. Potrivit Tribunalului, procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cauză fiind în stadiul fazei precontencioase în momentul adoptării deciziei în litigiu, Comisia se putea întemeia pe principiul că această prezumție generală se aplica tuturor documentelor în cauză.

19 În această privință, Tribunalul s-a întemeiat pe faptul că controlul pe care Comisia trebuie să îl exercite în cadrul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ține de o funcție administrativă în cadrul căreia Comisia dispune de o largă putere discreționară și se angajează într-un dialog bilateral cu statul membru în cauză. Tribunalul a considerat că persoana care a sesizat Comisia cu o plângere nu are posibilitatea să sesizeze instanțele Uniunii cu o acțiune împotriva unei eventuale decizii de clasare a plângerii sale și nu beneficiază de drepturi procedurale care să îi permită să pretindă să fie informată și ascultată de Comisie.

20 Potrivit Tribunalului, prezumția menționată nu exclude dreptul persoanelor interesate de a dovedi că un anumit document nu este vizat de aceasta sau că există un interes public superior în sensul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001 care justifică divulgarea documentului. Totuși, Tribunalul a arătat că nici LPN, nici statele membre intervenientе nu au prezentat elemente de natură să pună în discuție temeinicia aprecierii potrivit căreia toate documentele în cauză făceau obiectul excepției prevăzute la articolul 4 alineatul (2) a treia liniuță.

21 Tribunalul a considerat de asemenea la punctele 116, 117 și 122 din hotărârea atacată că Regulamentul nr. 1367/2006 nu are incidență asupra posibilității Comisiei de a renunța la o examinare concretă și individuală a documentelor în discuție.

22 La punctele 132-139 din hotărârea atacată, Tribunalul a decis că Comisia nu a săvârșit nicio eroare de drept sau de fapt atunci când a considerat că, în speță, nu exista un interes public superior în sensul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001 care să justifice divulgarea documentelor vizate.

23 În această privință, Tribunalul a arătat că nu era necesară pronunțarea asupra problemei dacă aceste documente conțineau informații care să se refere efectiv la „emisii” în mediu, prezumția prevăzută la articolul 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 nefiind aplicabilă în speță. Din același motiv, Tribunalul a considerat că nu era posibil să se deducă din această dispoziție existența unui interes public superior în sensul articolului 4 alineatul (2) *in fine* menționat.

24 Potrivit Tribunalului, LPN nu se putea prevala de articolul 6 alineatul (1) a doua teză menționată. Astfel, Tribunalul a considerat că această frază vizează numai obligația de a interpreta în mod restrictiv excepțiile diferite de cele menționate la articolul 4 alineatul (2) prima și a treia liniuță din

Regulamentul nr. 1049/2001. Acesta a adăugat că articolul 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006 nu se referă la un interes public „superior” în sensul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001.

25 În cele din urmă, Tribunalul a constatat că, în ședință, în răspunsul la întrebările adresate de Tribunal, LPN și statele membre interveniente nu au fost în măsură să identifice un eventual interes public superior, altul decât ar rezulta dintr-o pretinsă transparență sporită în domeniul mediului, și nici nu au putut să explice dacă și în ce măsură informațiile solicitate se refereau la emisii în mediu în sensul articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006.

Procedura în fața Curții și concluziile părților

26 Prin Ordonanța președintelui Curții din 27 februarie 2012, cele două recursuri au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

27 Prin Ordonanța președintelui Curții din 27 aprilie 2012, s-a admis cererea de intervenție în susținerea concluziilor Comisiei formulată de Republica Federală Germania. Prin Ordonanța președintelui Curții din 10 iulie 2012, s-au admis cererea de intervenție formulată de Republica Estonia în susținerea concluziilor Republicii Finlanda și prezentarea de observații de către aceasta în cadrul procedurii orale.

28 Prin recursul formulat, LPN solicită Curții:

— anularea în parte a hotărârii atacate în măsura în care prin aceasta Tribunalul a respins concluziile sale prin care solicita anularea deciziei în litigiu și a obligat-o la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a celor efectuate de Comisie;

— anularea deciziei în litigiu în măsura în care vizează documentele și extrasele din documentele pentru care s-a menținut de către Comisie respingerea cererii de acces în decizia din 24 octombrie 2008 și

— obligarea Comisiei la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și la plata cheltuielilor de judecată efectuate de LPN în primă instanță și în cadrul recursului.

29 Prin recursul formulat, Republica Finlanda solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins acțiunea LPN;

— anularea deciziei în litigiu și

— obligarea Comisiei la restituirea către aceasta a cheltuielilor determinate de examinarea prezentului recurs.

30 Regatul Danemarcei, Republica Estonia și Regatul Suediei susțin concluziile recurentelor. Regatul Suediei solicită, în plus, obligarea Comisiei la plata către aceasta a cheltuielilor de judecată efectuate.

31 Comisia solicită Curții respingerea recursurilor și obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.

32 Republica Federală Germania susține concluziile Comisiei.

Cu privire la recursuri

33 În susținerea recursurilor formulate, LPN și Republica Finlanda invocă trei motive principale. Aceste trei motive se întemeiază pe încălcarea articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, a articolului 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006 și, respectiv, a articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001.

34 În plus, LPN invocă un al patrulea motiv, potrivit căruia Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept atunci când a obligat-o la plata cheltuielilor de judecată. LPN solicită de asemenea Curții corectarea dispozitivului hotărârii atacate, care nu ar identifica decizia în litigiu în mod corect.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001

Argumentele părților

35 Primul motiv al LPN și al Republicii Finlanda este întemeiat pe o eroare de drept pe care ar fi săvârșit-o Tribunalul atunci când a interpretat articolul 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001 în sensul că Comisia este în drept să refuze divulgarea tuturor documentelor privind o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiată în temeiul articolului 226 CE fără a examina concret și individual aceste documente. Nu ar fi justificat să se prezume că niciun document sau nicio parte din documentele aferente unei astfel de proceduri nu poate fi comunicată fără a pune în pericol obiectivul vizat prin această procedură și care constă în determinarea statului membru vizat să se conformeze dreptului Uniunii.

36 Raționamentul care admite recurgerea la o prezumție generală în ceea ce privește respingerea cererii de acces la documentele referitoare la proceduri de control al ajutoarelor de stat, urmat în Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior (punctele 56-59), nu poate fi transpus în cazul documentelor referitoare la o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. În special, în ceea ce privește această ultimă procedură, nu ar exista o reglementare specifică privind confidențialitatea și accesul la informații. LPN adaugă că nu apără interese personale, ci interese publice. În plus, documentele aferente unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu ar constitui o categorie omogenă de documente.

37 Regatul Danemarcei și Regatul Suediei susțin această argumentație subliniind în special că motivele care au determinat Curtea în cauze precedente (Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior, precum și Hotărârea din 21 septembrie 2010, Suedia și alții/API și Comisia, C-514/07 P, C-528/07 P și C-532/07 P, Rep., p. I-8533) să recunoască existența unei prezumții generale nu sunt aplicabile prin analogie în speță, având în vedere în special că procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor au naturi diverse în ceea ce privește atât conținutul material, întinderea și caracterul sensibil al cauzei, cât și interesul legitim de a lua cunoștință de aceasta. Regatul Suediei susține, în subsidiar, că Comisia ar fi trebuit în orice caz să verifice dacă prezumția menționată se aplica în realitate în speță.

38 În schimb, Comisia și Republica Federală Germania consideră că primul motiv nu este întemeiat. În special, ele arată că procedura de control al ajutoarelor de stat este o variantă a procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, iar această din urmă procedură prevede stabilirea unui dialog între Comisie și statul membru vizat în care particularii nu beneficiază de drepturi procedurale. În plus, procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ar avea drept scop încetarea rapidă și efectivă a eventualelor încălcări ale dreptului Uniunii, în special prin soluționarea amiabilă a litigiului în cursul procedurii administrative. Or, dacă schimburile dintre Comisie și statul membru în cauză ar fi divulgate, voința, în special a statelor membre, de cooperare într-un climat de încredere ar fi compromisă.

Aprecierea Curții

39 Prin intermediul primului motiv, recurentele reproșează Tribunalului că a admis că Comisia are posibilitatea de a respinge o cerere prin care se urmărește accesul la un ansamblu de documente, desemnate global, din dosarul administrativ referitor la o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 226 CE, în cursul fazei precontencioase a acesteia, fără a efectua o examinare concretă și individuală a fiecărui document, întemeindu-se pe o prezumție generală potrivit căreia divulgarea documentelor vizate ar putea aduce atingere protecției obiectivelor activităților de anchetă în sensul articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

40 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit articolului 255 alineatele (1) și (2) CE, orice cetățean al Uniunii și orice persoană fizică sau juridică având reședința sau sediul într-un stat membru are drept de acces la documentele instituțiilor Uniunii, sub rezerva principiilor și a condițiilor care sunt stabilite prin procedura vizată la articolul 251 CE. Regulamentul nr. 1049/2001 vizează, astfel cum se arată în considerentul (4) și la articolul 1 din acesta, să confere publicului un drept de acces cât mai larg posibil la documentele deținute de instituții. Rezultă de asemenea din acest regulament, în special din considerentul (11) și din articolul 4 din acesta, care prevede un regim de excepții în această privință, că acest drept de acces este supus totuși anumitor limite întemeiate pe motive de interes public sau privat (a se vedea Hotărârile citate anterior Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 51, și Suedia și alții/API și Comisia, punctele 69 și 70, precum și Hotărârile din 28 iunie 2012, Comisia/Éditions Odile Jacob, C-404/10 P, punctul 111, și Comisia/Agrofert Holding, C-477/10 P, punctul 53).

41 În temeiul excepției invocate de Comisie, și anume excepția care figurează la articolul 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, instituțiile resping cererile de acces la un document în cazul în care divulgarea conținutului ar putea aduce atingere protecției obiectivelor activităților de inspecție, de anchetă și de audit, cu excepția cazului în care un interes public superior justifică divulgarea conținutului documentului în cauză.

42 Rezultă de aici că regimul de excepții prevăzut la articolul 4 și în special la alineatul (2) al acestuia este întemeiat pe o analiză comparativă a intereselor contrare într-o situație dată, și anume, pe de o parte, interesele care ar fi favorizate de divulgarea conținutului documentelor în cauză și, pe de altă parte, cele care ar fi amenințate prin această divulgare. Decizia adoptată cu privire la o cerere de acces la documente depinde de aspectul interesului care trebuie să prevaleze în speță.

43 În prezenta cauză, nu se contestă că documentele vizate de cererea LPN sunt într-adevăr aferente unei activități „de anchetă”, în sensul articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

44 Or, potrivit unei jurisprudențe consacrate, pentru a justifica respingerea cererii de acces la un document a cărui divulgare este solicitată, nu este suficient, în principiu, ca acest document să intre sub incidența unei activități menționate la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001. Instituția în cauză trebuie totodată să furnizeze explicații cu privire la modul în care accesul la documentul respectiv ar putea aduce atingere în mod concret și efectiv interesului protejat printr-o excepție prevăzută la acest articol (a se vedea Hotărârile citate anterior Suedia și Turco/Consiliul, punctul 49, Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 53, Suedia și alții/API și Comisia, punctul 72, Comisia/Éditions Odile Jacob, punctul 116, precum și Comisia/Agrofert Holding, punctul 57).

45 Totuși, Curtea a recunoscut că instituției comunitare îi este permis să se întemeieze în această privință pe prezumții generale care se aplică anumitor categorii de documente, considerații de ordin general similare fiind susceptibile să se aplice cererilor de divulgare cu privire la documente de aceeași natură

(a se vedea Hotărârile citate anterior Suedia și Turco/Consiliul, punctul 50, Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 54, Suedia și alții/API și Comisia, punctul 74, Comisia/Éditions Odile Jacob, punctul 116, precum și Comisia/Agrofert Holding, punctul 57).

46 Astfel cum a arătat avocatul general la punctele 57-62 din concluzii, Curtea a recunoscut deja existența unor astfel de prezumții generale în trei cazuri, și anume în ceea ce privește documentele din dosarul administrativ aferent unei proceduri de control al ajutoarelor de stat (a se vedea Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior, punctul 61), documentele care au făcut obiectul unui schimb între Comisie și părțile care fac notificarea sau terți în cadrul unei proceduri de control al operațiunilor de concentrare între întreprinderi (a se vedea Hotărârile citate anterior Comisia/Éditions Odile Jacob, punctul 123, și Comisia/Agrofert Holding, punctul 64), precum și memoriile prezentate de o instituție în cadrul unei proceduri jurisdicționale (a se vedea Hotărârea Suedia și alții/API și Comisia, citată anterior, punctul 94).

47 Toate aceste cauze erau caracterizate de faptul că cererea de acces în discuție viza nu un singur document, ci un ansamblu de documente (a se vedea Hotărârile citate anterior Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 50, Suedia și alții/API și Comisia, punctul 9, Comisia/Éditions Odile Jacob, punctul 10, care reia punctele 1 și 2 din Hotărârea Tribunalului atacată în cadrul recursului în care s-a pronunțat această Hotărâre a Curții, precum și Comisia/Agrofert Holding, punctul 7, care reia punctul 2 din Hotărârea Tribunalului atacată în cadrul recursului în care s-a pronunțat această ultimă hotărâre a Curții).

48 În acest tip de situație, recunoașterea unei prezumții globale potrivit căreia divulgarea documentelor de o anumită natură ar putea aduce în principiu atingere protecției unuia dintre interesele enumerate la articolul 4 din Regulamentul nr. 1049/2001 permite instituției vizate să trateze o cerere globală și să răspundă la aceasta în mod corespunzător.

49 În speță, se prezintă o situație de acest tip. Astfel, precum în cazul cererii prezentate de persoana interesată în cauza Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior, care privea întregul dosar administrativ referitor la procedurile de control al ajutoarelor de stat care îi fuseseră acordate, LPN a solicitat accesul la un ansamblu de documente, desemnate global, din dosarul referitor la o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiată împotriva Republicii Portugheze cu privire la un proiect de construcție a unui baraj.

50 În plus, trebuie amintit că această cerere a fost prezentată atunci când procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor menționată era încă în stadiul fazei precontencioase, iar Comisia nici nu clasase procedura respectivă, nici nu sesizase Curtea în legătură cu aceasta la momentul adoptării deciziei în litigiu.

51 Prin urmare, este necesar să se examineze aspectul dacă se impune recunoașterea existenței unei prezumții generale potrivit căreia, în astfel de împrejurări, divulgarea documentelor aferente unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă ar putea aduce în principiu atingere protecției obiectivelor unei activități de anchetă.

52 În această privință, trebuie, mai întâi, să se ia în considerare articolul 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006.

53 Potrivit articolului 3 din acest regulament, Regulamentul nr. 1049/2001 și în special articolul 4 din acesta se aplică în principiu oricărei cereri de acces la informațiile privind mediul deținute de instituții sau de organisme comunitare, iar articolul 6 din Regulamentul nr. 1367/2006 adaugă reguli mai specifice privind astfel de cereri de acces care în parte favorizează și în parte limitează accesul la documente.

54 Or, acest articol 6 alineatul (1) prima teză, care consacră o regulă care vizează facilitarea accesului la documentele care cuprind informații privind mediul, prevede că această regulă nu se aplică în cazul „anchetelor, în special a[l] celor privind posibilele încălcări ale dreptului comunitar”.

55 Rezultă că procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor este considerată de această legislație a Uniunii drept un tip de procedură care, ca atare, prezintă caracteristici care se opun acordării unei depline transparențe în acest domeniu și care ocupă, în consecință, o poziție specială în cadrul regimului privind accesul la documente.

56 În plus, procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor prezintă caracteristici care sunt comparabile cu cele ale unei proceduri de control al ajutoarelor de stat, care au determinat Curtea să recunoască existența unei prezumții generale în această privință în Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior.

57 Astfel, în ambele cazuri, este vorba despre o procedură inițiată împotriva statului membru responsabil fie pentru acordarea ajutorului în litigiu (a se vedea Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior, punctul 57), fie pentru pretinsa neîndeplinire a obligațiilor impuse de dreptul Uniunii.

58 Curtea s-a întemeiat și pe faptul că părțile interesate, cu excepția statului membru care răspunde pentru acordarea ajutorului vizat, nu beneficiază, în cadrul procedurii de control al ajutoarelor de stat, de dreptul de a consulta documentele din dosarul administrativ al Comisiei și că, dacă aceste părți interesate ar fi în măsură să obțină accesul la aceste documente, în temeiul Regulamentului nr. 1049/2001, ar fi pus în discuție sistemul de control al ajutoarelor de stat (a se vedea Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior, punctele 58 și 61).

59 În ceea ce privește procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dreptul Uniunii, în speță articolul 226 CE, nu prevede nici dreptul unei persoane particulare de a consulta dosarul, chiar dacă procedura a fost declanșată prin plângerea acesteia. Comisia, în normele sale interne de procedură privind măsurile administrative în favoarea reclamantului, a prevăzut numai posibilitatea de a-l informa pe acesta din urmă în legătură cu deciziile adoptate și cu propunerea de clasare a dosarului (a se vedea Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Ombudsmanul European din 20 martie 2002 privind relațiile cu reclamantul în cazurile de nerespectare a dreptului comunitar [COM(2002) 141 final, JO C 244, p. 5, punctele 7, 9 și 10]).

60 Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe consacrate, un reclamant în cadrul unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu beneficiază de dreptul de a solicita Comisiei să adopte o poziție într-un anumit sens sau de a ataca un refuz al Comisiei de a iniția o procedură în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva unui stat membru (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 14 februarie 1989, Star Fruit/Comisia, 247/87, Rec., p. 291, punctul 11, și Hotărârea din 17 mai 1990, Sonito și alții/Comisia, C-87/89, Rec., p. I-1981, punctul 6, precum și Ordonanța din 14 iulie 2011, Ruipérez Aguirre și ATC Petition/Comisia, C-111/11 P, punctele 11 și 12). În această privință, este lipsit de relevanță faptul că reclamantul acționează în sensul protejării unui interes personal sau public.

61 Astfel, atunci când Comisia consideră că un stat membru nu și-a îndeplinit obligațiile, îi revine acesteia sarcina de a evalua oportunitatea introducerii unei acțiuni împotriva statului menționat, de a stabili dispozițiile pe care le-a încălcat și de a alege momentul în care va iniția procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva acestuia (a se vedea în special Hotărârea din 8 decembrie 2005, Comisia/Luxemburg, C-33/04, Rec., p. I-10629, punctul 66 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 7 octombrie 2010, Comisia/Portugalia, C-154/09, punctul 51). Obiectul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor este, pe de altă parte, definit în avizul motivat al Comisiei (a se vedea Hotărârea din 8 iulie 2010, Comisia/Portugalia, C-171/08, Rep., p. I-6817, punctul 25 și jurisprudența citată).

62 În plus, dintr-o jurisprudență constantă rezultă că procedura precontencioasă are ca scop să acorde statului membru vizat posibilitatea, pe de o parte, de a se conforma obligațiilor sale care decurg din dreptul Uniunii și, pe de altă parte, de a invoca în mod util mijloacele sale de apărare împotriva motivelor formulate de Comisie (a se vedea în special Hotărârea din 7 iulie 2005, Comisia/Austria, C-147/03, Rec., p. I-5969, punctul 22, și Hotărârea din 14 aprilie 2011, Comisia/România, C-522/09, Rep., p. I-2963, punctul 15).

63 O divulgare a documentelor aferente unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă a acesteia ar fi, în plus, susceptibilă să modifice natura și derularea unei astfel de proceduri, dat fiind că, în aceste împrejurări, se pot dovedi și mai dificile inițierea unui proces de negociere și obținerea unui acord între Comisie și statul membru vizat prin care să se pună capăt neîndeplinirii obligațiilor imputate, în scopul de a se permite respectarea dreptului Uniunii și evitarea unei acțiuni în justiție.

64 În sfârșit, contrar susținerilor recurentelor, documentele aferente fazei precontencioase a unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor constituie o categorie unică de documente în scopul aplicării prezumției generale sus-menționate. Astfel, pe de o parte, excepția prevăzută la articolul 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 în ceea ce privește anchetele referitoare la posibile neîndepliniri ale dreptului comunitar nu prevede nicio distincție în funcție de tipul de document care face parte din dosarul referitor la astfel de anchete sau de autorul documentelor vizate. Pe de altă parte, în ceea ce privește documentele aferente procedurilor de control al ajutoarelor de stat, Curtea a decis că ansamblul documentelor din dosarul administrativ referitor la o astfel de procedură formează o categorie unică în cazul căreia se aplică o prezumție generală potrivit căreia divulgarea documentelor ar putea aduce în principiu atingere protecției obiectivelor activităților de anchetă (a se vedea Hotărârea Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, citată anterior, punctul 61).

65 Rezultă din considerațiile care precedă că se poate prezuma că divulgarea documentelor aferente unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă a acesteia riscă să modifice caracterul acestei proceduri, precum și să modifice derularea acesteia și că, prin urmare, această divulgare ar putea aduce în principiu atingere protecției obiectivelor activităților de anchetă în sensul articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

66 Această prezumție generală nu exclude posibilitatea de a demonstra că un anumit document, a cărui divulgare este solicitată, nu face obiectul acestei prezumții sau că există un interes public superior care justifică divulgarea documentului vizat în temeiul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 62, Suedia și alții/API și Comisia, punctul 103, Comisia/Éditions Odile Jacob, punctul 126, precum și Comisia/Agrofert Holding, punctul 68).

67 În plus, Comisia nu are obligația de a-și întemeia decizia pe prezumția generală menționată. Aceasta poate în continuare să efectueze o examinare concretă a documentelor vizate în cererea de acces și să furnizeze o astfel de motivare. În plus, atunci când observă că procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor vizată de o cerere de acces determinată prezintă caracteristici care permit divulgarea integrală sau parțială a documentelor din dosar, Comisia este obligată să efectueze această divulgare.

68 În schimb, cerința de a verifica dacă prezumția generală respectivă se aplică în realitate nu poate fi interpretată în sensul că Comisia ar trebui să examineze individual toate documentele solicitate în speță. O astfel de cerință ar priva această prezumție generală de efectul său util, și anume acela de a permite Comisiei să răspundă la o cerere globală de acces tot în mod global.

69 Pe de altă parte, Tribunalul a constatat la punctul 121 din hotărârea atacată că nu se poate concepe situația în care Comisia ar fi putut acorda accesul la un singur document dintre cele vizate sau la o parte din conținutul acestora fără a pune în pericol negocierile în curs de desfășurare cu autoritățile portugheze. Această constatare nu a fost repusă în discuție de recurente, care, în plus, nu au invocat nicio denaturare a faptelor de către Tribunal.

70 Având în vedere considerațiile care precedă, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a recunoscut Comisiei posibilitatea de a se întemeia pe prezumția generală, potrivit căreia accesul, chiar parțial, al publicului la documentele aferente unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, în cursul fazei precontencioase a acesteia, pune în pericol realizarea obiectivelor acestei proceduri, în vederea refuzării accesului la aceste documente pe baza articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

71 În aceste împrejurări, este necesar să se respingă primul motiv ca nefondat.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006

Argumentele părților

72 LPN și Republica Finlanda, susținute de Regatul Suediei, arată că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, în special la punctul 136 din hotărârea atacată, că articolul 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006 nu este aplicabil în cazul excepției referitoare la protecția activităților de anchetă. Astfel, această dispoziție ar viza toate excepțiile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 1049/2001 care nu sunt acoperite de prezumția legală enunțată la articolul 6 alineatul (1) prima teză menționat, astfel cum ar rezulta din finalitatea Regulamentului nr. 1367/2006, din considerentul (15) al acestuia și din articolul 4 alineatul (4) din Convenția privind accesul la informații, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998 și aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2005/370/CE a Consiliului din 17 februarie 2005 (JO L 124, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 14, p. 201), care prevede de asemenea o obligație de interpretare restrictivă a motivelor de refuz al cererilor de informații privind mediul.

73 Potrivit LPN, articolul 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006 este incompatibil cu recunoașterea unei prezumții generale de prejudiciu în cazul divulgării documentelor în temeiul cerinței privind interpretarea strictă consacrată prin dispoziție menționată și din moment ce aceasta din urmă face necesară verificarea *in concreto* a aspectului dacă informațiile cuprinse în documentele a căror divulgare se solicită sunt sau nu sunt legate de emisiile în mediu.

74 În sfârșit, LPN susține că afirmația care figurează la punctul 138 din hotărârea atacată, potrivit căreia nu a fost în măsură să explice dacă și în ce măsură informațiile solicitate se refereau la emisii în mediu în sensul articolului 6 alineatul (1) menționat, este eronată. Astfel, i-ar fi fost imposibil să dea o astfel de explicație, dat fiind că nu cunoștea cuprinsul documentelor nedivulgate încă.

75 Comisia arată că, excluzând din sfera prezumției legale prevăzute la articolul 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 anchetele privind posibile încălcări ale dreptului comunitar, legiuitorul Uniunii a fost în mod vădit preocupat să țină seama de caracterul particular al acestora. Prin urmare, eventuala existență a unui interes public superior care justifică divulgarea documentelor ar trebui examinată în raport cu Regulamentul nr. 1049/2001 și nu se poate deduce din Regulamentul nr. 1367/2006 că procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în domeniul mediului ar trebui tratate în mod diferit față de astfel de proceduri în alte domenii în ceea ce privește prezumția potrivit căreia divulgarea documentelor ar putea aduce atingere obiectivului anchetei.

76 Republica Federală Germania consideră că articolul 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006 nu are incidență asupra aprecierii în ceea ce privește respingerea cererii de acces la documentele privind mediul și referitoare la o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în cursul fazei precontencioase a acesteia, apreciere care ar fi reglementată de Regulamentul nr. 1049/2001. Astfel, această dispoziție ar reitera pur și simplu cerința, dezvoltată de Curte, a unei interpretări restrictive a motivelor de refuz și ar enunța pur și simplu cerința luării în considerare a intereselor legate de mediu cu ocazia analizei comparative a intereselor opuse.

Aprecierea Curții

77 Prin intermediul celui de al doilea motiv, recurentele susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a estimat că articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006 nu exclude aplicarea de către Comisie a prezumției generale potrivit căreia divulgarea documentelor aferente unei proceduri în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în faza precontencioasă a acesteia ar putea aduce atingere protecției obiectivelor activităților de anchetă în sensul articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001.

78 În scopul de a statua cu privire la temeinicia acestui motiv, trebuie analizat aspectul dacă și, dacă este cazul, în ce măsură acest articol 6 alineatul (1) modifică, în ceea ce privește procedurile care au legătură cu mediul, examinarea pe care trebuie să o efectueze Comisia în temeiul articolului 4 din Regulamentul nr. 1049/2001.

79 Articolul 6 din Regulamentul nr. 1367/2006 adaugă la Regulamentul nr. 1049/2001 reguli specifice referitoare la cererile de acces la informații privind mediul.

80 Acest articol 6 alineatul (1) prima teză se referă la dispozițiile articolului 4 alineatul (2) prima și a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001 și prevede că se consideră că există un interes public deosebit pentru comunicare atunci când informațiile solicitate se referă la emisii în mediu. Această prezumție legală se raportează la acest articol 4 alineatul (2) *in fine* care exclude respingerea cererii de acces la un document dacă un interes public superior intereselor protejate justifică divulgarea documentului vizat. Or, prezumția legală menționată nu se aplică în cazul „anchetelor, în special a[l] celor privind posibilele încălcări ale dreptului comunitar”.

81 Articolul 6 alineatul (1) a doua teză din Regulamentul nr. 1367/2006 prevede că, „[î]n ceea ce privește celelalte excepții stabilite la articolul 4 din [Regulamentul nr. 1049/2001], motivele refuzului se interpretează în mod restrictiv, ținând seama de interesul public pe care îl prezintă comunicarea, precum și dacă informațiile solicitate se referă la emisii în mediu”.

82 Or, rezultă din modul de redactare și din economia acestui articol 6 alineatul (1) că „celelalte excepții”, în sensul celei de a doua teze a acestui alineat, nu cuprind protecția procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

83 Astfel, prima teză a alineatului (1) menționat stabilește o regulă referitoare la excepțiile care figurează la articolul 4 alineatul (2) prima și a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001. Cea de a doua teză a aceluiași alineat (1) nu menționează pur și simplu „celelalte excepții”, ci „celelalte excepții stabilite la articolul 4 din Regulamentul [nr. 1049/2001]”. Așadar, sunt vizate prin această dispoziție excepțiile care figurează în acest articol 4 alineatul (1), alineatul (2) a doua liniuță și alineatele (3) și (5). Dat fiind că procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor sunt aferente unei activități de anchetă în sensul articolului 4 alineatul (2) a treia liniuță din Regulamentul nr. 1049/2001, care este vizată în prima teză a articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006, o astfel de activitate nu este cuprinsă în noțiunea „celelalte excepții”, care figurează în a doua teză a acestui articol 6 alineatul (1).

84 Această redactare a celor două teze ale articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006 și economia lor evidențiază intenția legiuitorului de a exclude procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor din domeniul de aplicare al acestei dispoziții în ansamblul său.

85 În consecință, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat că articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006 nu are incidență asupra examinării pe care trebuie să o efectueze Comisia potrivit Regulamentului nr. 1049/2001 atunci când o cerere de acces are drept obiect documente aferente unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor aflate încă în faza precontencioasă.

86 Rezultă că al doilea motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 4 alineatul (2) in fine *din Regulamentul nr. 1049/2001*

Argumentele părților

87 Republica Finlanda, a cărei argumentație este susținută de Regatul Danemarcei și de Regatul Suediei, arată că, independent de aplicabilitatea articolului 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1367/2006, Tribunalul a interpretat în mod eronat articolul 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001, întrucât nu a examinat aspectul dacă Comisia a verificat dacă un interes public superior justifica divulgarea documentelor în cauză. În conformitate cu Hotărârea Suedia și Turco/Consiliul, citată anterior (punctele 44, 45 și 49), Tribunalul ar fi trebuit să solicite ca Comisia să compare interesul legat de protecția activităților de anchetă cu interesul public de a putea lua cunoștință de documentele în cauză, ținând seama de interesele unei mai largi transparențe. Atunci când o cerere de acces privește un document care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1367/2006, obținerea de informații privind mediul și importanța pe care o prezintă disponibilitatea unor astfel de informații pentru protecția mediului și pentru sănătatea umană ar putea constitui un interes public superior, în sensul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001.

88 Regatul Suediei adaugă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept la punctele 138 și 139 din hotărârea atacată atunci când a impus persoanei care solicită accesul la documente obligația de a invoca și de a demonstra existența unui interes public superior, ținând seama în special de faptul că instituția vizată este singura care cunoaște conținutul documentelor a căror divulgare se solicită.

89 Comisia susține că Tribunalul a respins în mod întemeiat, la punctul 139 din hotărârea atacată, argumentul întemeiat pe lipsa unei analize comparative corecte a intereselor divergente în sensul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001.

Aprecierea Curții

90 Prin intermediul celui de al treilea motiv, Republica Finlanda reproșează, în esență, Tribunalului că a omis să examineze aspectul dacă Comisia a verificat, în temeiul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001, dacă un interes public superior justifica divulgarea documentelor în cauză.

91 Tribunalul a constatat la punctele 132 și 133 din hotărârea atacată că, potrivit deciziei în litigiu, un interes public superior în sensul acestei dispoziții lipsește în speță și că această apreciere în sensul lipsei unui interes public superior nu este afectată de nicio eroare de drept sau de fapt. Or, LPN și Republica Finlanda invocă nu un interes concret care să justifice în speță divulgarea documentelor în cauză, ci numai importanța pe care disponibilitatea informațiilor privind mediul o prezintă în mod general pentru protecția mediului și pentru sănătatea umană.

92 Desigur, interesul public superior susceptibil să justifice divulgarea unui document nu trebuie, în mod necesar, să fie distinct de principiile care stau la baza Regulamentului nr. 1049/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârea Suedia și Turco/Consiliul, citată anterior, punctele 74 și 75).

93 Cu toate acestea, considerații atât de generale precum cele invocate în speță nu pot fi de natură să demonstreze că principiul transparenței prezenta, în speță, o importanță specială care ar fi putut prima asupra considerentelor care justifică refuzul divulgării documentelor în cauză (a se vedea prin analogie Hotărârea Suedia și alții/API și Comisia, citată anterior, punctul 158).

94 Cerința care impune reclamantului să invoce în mod concret împrejurări care stau la baza unui interes public superior care justifică divulgarea documentelor vizate este conformă cu jurisprudența Curții (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 62, Suedia și alții/API și Comisia, punctul 103, Comisia/Éditions Odile Jacob, punctul 126, precum și Comisia/Agrofert Holding, punctul 68).

95 În măsura în care LPN a solicitat accesul la documentele menționate în scopul de a putea să completeze informațiile de care dispune Comisia cu privire la proiectul de construcție a unui baraj care face obiectul procedurii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în cauză și, în consecință, de a putea să participe activ la procedura menționată, această împrejurare nu demonstrează existența unui „interes public superior” în sensul articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârile citate anterior Comisia/Technische Glaswerke Ilmenau, punctul 70, Comisia/Éditions Odile Jacob, punctele 145 și 146, precum și Comisia/Agrofert Holding, punctele 85 și 86), chiar dacă LPN, în calitate de organizație neguvernamentală, acționează în conformitate cu obiectul ei de activitate statutar, care constă în protecția mediului.

96 Deși, potrivit considerentului (2) al Regulamentului nr. 1367/2006, acesta din urmă se înscrie în cadrul unui program comunitar de acțiune pentru mediu care subliniază importanța furnizării de informații adecvate privind mediul și de oportunități pentru participarea publicului la luarea deciziilor în probleme de mediu, totuși această participare nu poate fi invocată pentru a justifica accesul la documentele aferente unei proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Astfel, potrivit articolului 9 din regulamentul menționat, acesta prevede participarea publicului numai atunci când instituțiile sau organismele comunitare elaborează, modifică sau reexaminează planuri sau programe pentru mediu. În schimb, procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor nu sunt vizate de acest articol.

97 Având în vedere considerațiile care precedă, reiese că Tribunalul nu a omis să examineze aspectul dacă Comisia a verificat, în temeiul articolului 4 alineatul (2) *in fine* din Regulamentul nr. 1049/2001, dacă un interes public superior justifica divulgarea documentelor în cauză.

98 În consecință, și al treilea motiv trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la al patrulea motiv, referitor la obligarea LPN la plata cheltuielilor de judecată

99 LPN arată că decizia Tribunalului, motivată la punctele 141-143 din hotărârea atacată, de a obliga LPN la plata cheltuielilor de judecată este afectată de mai multe erori de drept.

100 În această privință, este suficient să se amintească faptul că rezultă dintr-o jurisprudență constantă că, în ipoteza în care toate celelalte motive ale unui recurs au fost respinse, concluziile privind pretinsa neregularitate a deciziei Tribunalului cu privire la cheltuielile de judecată trebuie respinse ca inadmisibile în temeiul articolului 58 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, potrivit căruia recursul nu poate privi exclusiv taxele și cheltuielile de judecată (a se vedea în special Hotărârea din 30 septembrie 2003, Freistaat Sachsen și alții/Comisia, C-57/00 P

și C-61/00 P, Rec., p. I-9975, punctul 124, Hotărârea din 26 mai 2005, Tralli/BCE, C-301/02 P, Rec., p. I-4071, punctul 88, precum și Hotărârea din 5 iulie 2011, Edwin/OAPI, C-263/09 P, Rep., p. I-5853, punctul 78).

101 Întrucât toate celelalte motive ale recursului introdus de LPN au fost respinse, ultimul motiv, referitor la repartizarea cheltuielilor de judecată, trebuie declarat de asemenea inadmisibil.

Cu privire la cererea suplimentară a LPN care vizează corectarea punctului 1 din dispozitivul hotărârii atacate

102 În cadrul recursului, LPN solicită Curții corectarea punctului 1 din dispozitivul hotărârii atacate. Potrivit acesteia, Tribunalul nu a identificat corect decizia în litigiu, care nu era decizia din 24 octombrie 2008, ci cea din 22 noiembrie 2007. LPN propune să se precizeze explicit la punctul 1 menționat că recursul a fost introdus „împotriva deciziei Comisiei din 22 noiembrie 2007” și că, prin decizia din 24 octombrie 2008, accesul la documentele în cauză „a fost refuzat în continuare”.

103 Comisia consideră că această cerere este inadmisibilă.

104 Potrivit articolului 113 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, în versiunea în vigoare la data introducerii prezentului recurs, pe calea recursului se poate cere anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului.

105 Or, prin cererea suplimentară a LPN nu se solicită anularea, fie și în parte, a hotărârii atacate, și anume a dispozitivului acesteia (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa, C-539/10 P și C-550/10 P, punctul 44 și jurisprudența citată), ci doar modificarea redactării acestui dispozitiv, care nu ar avea incidență asupra conținutului acestuia și nici asupra soluției date litigiului în primă instanță. Astfel, reiese cu claritate din hotărârea atacată, în special din cuprinsul punctelor 18, 38 și 59, că acțiunea respinsă la punctul 1 al dispozitivului acestei hotărâri vizează decizia din 22 noiembrie 2007.

106 Pe de altă parte, în măsura în care o hotărâre a Tribunalului cuprinde erori materiale sau inexactități vădite, este de competența exclusivă a Tribunalului să le rectifice, conform articolului 84 din Regulamentul de procedură.

107 În consecință, cererea suplimentară a LPN trebuie respinsă ca inadmisibilă.

108 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că recursurile formulate de LPN și de Republica Finlanda trebuie respinse în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

109 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

110 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (2) din regulamentul menționat, Curtea decide asupra repartizării cheltuielilor de judecată în cazul în care mai multe părți cad în pretenții. Potrivit articolului 140 alineatul (1) din același regulament, statele membre care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

111 Întrucât LPN și Republica Finlanda au căzut în pretenții, iar Comisia a solicitat obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acestora la plata cheltuielilor de judecată în mod egal.

112 Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia și Regatul Suediei, în calitate de intervenientе, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară și hotărăște:

1) Respinge recursurile.

2) Obligă Liga para a Protecção da Natureza și Republica Finlanda la plata cheltuielilor de judecată în mod egal.

3) Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia și Regatul Suediei suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături